

KÜLFÖLDI HÍREK AZ IPARJOGVÉDELEM TERÜLETÉRŐL

Amerikai Egyesült Államok

A) A Szövetségi Fellebbezési Bíróság (Court of Appeals for the Federal Circuit, CAFC) 2008 decemberében hozott döntése megállapítja, hogy egy találmány gyakorlatbavételének kereskedelmi sikerét bizonyító dokumentumnak, amelyet a szabadalmi hivatalnak azért nyújtanak be, hogy hatástalanítsanak egy kézenfekvőségen alapuló elutasítást, egyértelműen vizsgálóssá kell tennie, hogy a kereskedelmi siker az igényelt találmány közvetlen eredménye.

Az ügy előzménye, hogy a vonatkozó szabadalom engedélyezése után a szabadalmi hivatal egy harmadik fél kérelme alapján *ex parte* felülvizsgálati eljárást folytatott le. Ennek eredményeként az elővizsgáló az összes igénypontot elutasította. Ezt követően a szabadalmas dokumentumokat nyújtott be a hivatalnak annak bizonyítására, hogy a szabadalom tárgyát képező találmány gyakorlatbavétele kereskedelmi sikert eredményezett. Az elővizsgálót azonban a benyújtott bizonyítékok nem győzték meg, és a szabadalmat végleg elutasította.

A bejelentő a Szabadalmi Fellebbezések és Interferenciák Tanácsához (Board of Patent Appeals and Interferences) fellebbezett, azonban ez megerősítette az elővizsgáló határozatát. Ezután a bejelentő a CAFC-hez nyújtott be fellebbezést, amely az alábbi indokolással erősítette meg a tanács döntését.

1. Ahhoz, hogy a kereskedelmi siker bizonyítékának benyújtásával hatástalanítani lehessen egy kézenfekvőségen alapuló elutasítást, a bejelentőnek bizonyítania kell, hogy az eladások közvetlen összefüggésben állnak az igényelt találmány sajátos tulajdonságaival, ellentétben azzal az esettel, amikor a kereskedelmi siker a szabadalmazott találmány minőségével összefüggésben nem álló egyéb gazdasági és kereskedelmi tényezőknek tulajdonítható.

2. A jelen esetben a bejelentő csupán olyan dokumentumokat nyújtott be, amelyek az eladásokat bizonyítják, de nem nyújtott be olyan bizonyítékot, amely azt igazolná, hogy „az eladások mögötti hajtóerő” az igényelt találmány volt.

A fenti okok miatt a CAFC megerősítette a tanács döntését, vagyis hogy a kereskedelmi sikert bizonyító adatok önmagukban nem elegendők a kézenfekvőségen alapuló elutasítás hatástalanítására.

B) A Vöröskereszt szervezetei – tiszteletadásként Henri Dunant-nak és az eredeti szervezet többi genfi alapítójának – a svájci nemzeti zászló fordított színeit használják szimbólum-

* Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda Kft.

ként, miután azt 1864-ben formailag először fogadta el a nemzetközi vöröskereszt. Az Amerikai Vöröskeresztet 1881-ben alapították, és 1900-ban kapott kongresszusi alapokmányt, amely megtiltotta, hogy a szimbólumot mások is használják.

Az Egyesült Államokban a gyógyszergyártó *Johnson & Johnson* (J&J) cég 1887-ben, vagyis tizenhárom évvel korábban kezdte használni a fehér mezőben vörös kereszt szimbólumot, és azt állította, hogy 1895-ben az Amerikai Vöröskereszt alapítója, Clara Barton hozzájárult, hogy kizárólagos joggal használja azt termékein.

A helyzet akkor változott a J&J számára, amikor a Vöröskereszt használni kezdte a szimbólumot az általa forgalmazott termékeken, és 2004-ben használati engedélyt kezdett adni más társaságoknak a szimbólum használatára hasonló árukon, így kézmosószereken, vészhelyzet- és elsősegélykészleteken, amelyek közvetlenül versenyeztek a J&J termékeivel. Ezért a J&J 2007 augusztusában védjegybitorlás miatt pert indított az Amerikai Vöröskereszt ellen.

J. Rakoff körzeti bíró 2007 novemberében elutasította a J&J keresetét, megállapítva, hogy a Vöröskereszt sohasem egyezett bele abba, hogy ne használhassa a szimbólumot elsősegély-, egészségügyi és vészhelyzettermékeken.

A J&J ezután arra hivatkozott, hogy a Vöröskereszt megsértette a szövetségi törvényt azzal, hogy más vállalatoknak engedélyt adott a szimbólum használatára. Rakoff bíró 2008 májusában ezt a keresetet is elutasította, megállapítva, hogy az Amerikai Vöröskereszt több, mint 100 éven át használta a nevet és az emblémát, és rendelkezett a Kongresszus által adott kizárólagos használati joggal. Ezért a J&J nem érvelhet komolyan azzal, hogy a „vörös kereszt” szavak és a Vöröskereszt-embléma a J&J termékeinek kizárólagos megjelölésére szolgál.

Ausztrália

A) 2008 augusztusában a Szövetségi Bíróság (Federal Court, FC) első ízben hozott döntést azzal kapcsolatban, hogyan kell értelmezni az innovációs szabadalmaktól megkívánt „innovációs tevékenységet” (innovative step).

Az innovációs szabadalmat Ausztráliában 2001-ben vezették be, aminek az volt a célja, hogy alacsonyabb szintű találmányok számára is oltalmat biztosítsanak. Az innovációs szabadalmak ugyanolyan kizárólagos jogokat biztosítanak, mint a rendes szabadalmak, de csak nyolc év időtartamra, és nem kívánnak tőlük feltalálói (innovative step), csupán innovációs tevékenységet (innovative activity), ami alacsonyabb feltalálói szintet jelent, mint az előbbi.

Az FC egyes bírója lemezrugó acélból készült hajlékony útmenti oszlopra vonatkozó három megadott innovációs szabadalom ellen egy versenytárs által benyújtott fellebbezés ügyében hozott elutasító döntést. Az elutasítás ellen benyújtott fellebbezés ügyében az FC teljes tanácsa 2009 júniusában hozott döntést. Ez elutasította az újabb fellebbezést, és megerősítette az egyes bíró döntését, amely az innovációs lépést az alábbi kétlépcsős próbával állapította meg.

1. Az igényelt találmány igénypontonkénti összehasonlítása az egyes anterioritásokkal annak érdekében, hogy megállapítsák az igényelt találmány és az ismert megoldás közötti különbség(ek)et.

2. Az adott szakterület szakemberének szemén keresztül annak megállapítása, hogy az egyes igénypontokban az igényelt találmány miben különbözik a technika állásától.

A teljes tanács megerősítette, hogy „a találmány gyakorlatbavétele” (working of the invention) a vizsgált igénypont tárgya szerinti készülék vagy eljárás gyakorlatbavételét jelenti.

A teljes tanács azt is megerősítette, hogy nem kell figyelembe venni, vajon a találmányt a technika állásától megkülönböztető vonások jól ismertek vagy a szakember számára kézenfekvők voltak-e. Csupán arra van szükség, hogy az igényelt találmány legalább egy megkülönböztető vonása lényeges hozzájárulást eredményezzen a találmány megvalósításához.

B) A 2009. január 1-jén hatályba lépett új szabadalmi szabályok szerint megszűnik az a követelmény, hogy az uniós elsőbbséggel benyújtott szabadalmi bejelentések kapcsán önműködően be kell nyújtani az alapbejelentés hiteles másolatát.

Ha a hivatal mégis felszólítja a bejelentőt elsőbbségi irat benyújtására, ennek a felhívásnak három hónapon belül kell eleget tenni, és csupán „az illetékes hatóság” által hitelesített iratot kell benyújtani, szemben a korábbi előírással, amely a „külföldi szabadalmi hivatal vezetője” általi hitelesítést írt elő.

C) A Szövetségi Bíróság (FC) nemrég földrajzi árujelzők ügyében hozott döntést. Az ügy előzménye, hogy a holland *Bavaria NV*. bajor módszerrel gyárt söröt, és azt BAVARIA védjeggyel forgalmazza évtizedek óta. 2000-ben az alábbi ábrás védjegyet lajstromoztatta Ausztráliában.

A lajstromozás ellen felszólalt a bajorországi sörgyártók érdekeit képviselő Bayerischer Brauerbund eV (BB) azon az alapon, hogy Bavaria egy önálló német tartomány, és ezért

- a bejelentő nem jogosult áruit ezzel a névvel megjelölni,
- a bejelentő félrevezeti a vásárlókat, és
- a védjegy nem lajstromozható, mert földrajzi árujelzőt tartalmaz.

Az FC elutasította a BB-nek azt az érvelését, hogy a védjegy legfontosabb része a Bavaria szó, és a megmaradó felirat és grafikai elemek csak kis jelentőségűek. A védjegyet mint egészet nézve a bíróság szerint a védjegy sajátos elemeket tartalmaz, amelyek a védjegyet alkalmassá teszik arra, hogy a bejelentő termékeit megkülönböztessék mások termékeitől.

A BB-nek az az érvelése sem volt sikeres, hogy a védjegy félrevezető. Az FC elfogadta a bejelentőnek azt az érvelését, hogy a fogyasztók a védjegy alapján nem hiszik azt, hogy a termék egy sajátos helyről származik; a fogyasztók ugyanis eléggé hozzáértők ahhoz, hogy a védjegyen található „Holland” szó alapján helyesen ítélik meg a termék származási helyét, illetve tudják, hogy a sör nem Bajorországból származik.

Az FC a BB-nek azt az érvelését sem fogadta el, hogy a védjegy nem lajstromozható, mert a „Bavarian Bier” (bajor sör) szavak földrajzi árujelzőt jelentenek. Az FC szerint ahhoz, hogy egy földrajzi árujelzőt egy erre jogosult szerv vagy bíróság elismerjen, nem elegendő, ha Németország vagy Bajorország lakosságának egy része a kifejezést földrajzi árujelzőként ismeri el. Emellett az ausztrál törvény szerint egy védjegyet csak akkor kell elutasítani, ha elismert földrajzi árujelzőt tartalmaz. Egy földrajzi megjelölés angol fordítása vagy egy ilyen megjelöléshez megtévesztően hasonló szó vagy kifejezés nem gátolja a védjegyként való lajstromozást. Az FC ezért megállapította, hogy bár a „bajor sör” elismert földrajzi árujelző, a bejelentő védjegye nem tartalmaz ilyen megjelölést. Ezért a védjegy lajstromozható.

Az Ausztrál Védjegyhivatal szerint a bírósági döntés a jövőben segíteni fogja a hasonló jellegű kérdések megítélését.

Belső Piaci Harmonizációs Hivatal

A) A Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (Office for Harmonization in the Internal Market, BPHH) a BPHH Felhasználói Csoportjainak Társaságával (OHIM User Groups Association) folytatott megbeszélések után egy hónappal meghosszabbította a védjegy-lajstromozások elleni felszólalások benyújtásának határidejét. Így ez a határidő a 2009. május 1-jétől kezdve benyújtott felszólalások esetén a korábbi három hónap helyett négy hónap lett.

B) A holland Bavaria sörgyár birtokosa a BAVARIA közösségi védjegynek, és megbuktatta egy versenytársának azt a kísérletét, hogy a BPHH-nál lajstromoztassa a BRAVARA védjegyet sör megjelölésére. A BPHH Törlési Osztálya 2008-ban ugyanis megállapította, hogy a BAVARIA és a BRAVARA védjegy között fennáll az összetévesztés veszélye, mert a két védjegy erős vizuális és hangzásbeli hasonlósága miatt a fogyasztók nem tudnának köztük különbséget tenni.

Brazília

2009. május 7-én a hivatalos közlönyben publikálták a Brazil Szabadalmi Hivatal nukleotid-és/vagy aminosav-szekvenciák benyújtására vonatkozó új szabályait, amelyek 2009. szeptember 1-jén léptek hatályba.

Az új szabályok szerint a szekvencialistákat hajlékony lemezen kell benyújtani; adott esetben ennek mellékletét képezheti a szekvencialista nyomtatott formában is.

A szekvencialistát legkésőbb a vizsgálat kérelmezésének időpontjában kell benyújtani.

Dél-Korea

A) 2009. április 1-jével Dél-Koreában a védjegyekkel kapcsolatban is bevezették a gyorsított vizsgálati rendszert, mégpedig az alábbi esetekben:

- a bejelentő a lajstromozott védjegyet az összes megjelölt áruval és szolgáltatással kapcsolatban használja vagy készül használni, vagy
- egy harmadik fél jogosultság nélkül használ kereskedelmileg egy a lajstromoztatni kívánt védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló védjegyet.

A gyorsított vizsgálatra vonatkozó kérelem benyújtását követő két hónapon belül lehet számítani az első hivatali végzésre.

B) A dél-koreai legfelsőbb bíróság 2009. január 30-án hozott döntése a gyógyszer tárgyú igénypontokban funkcionális kifejezések használatára vonatkozik.

Az ügy előzménye, hogy a Koreai Szellemtulajdon-védelmi Hivatal az *MCW Research Foundation, Inc.* (MCW) szabadalmi bejelentését végleg elutasította, azzal érvelve, hogy a „nitrogénoxid-túltermelés kezelésére szolgáló kompozíció” kifejezés nem világos.

A koreai szabadalmi törvény szerint az igénypontoknak a találmány tárgyát világosan és tömören kell megadniuk. Ezért a hivatal arra az álláspontra helyezkedett, hogy a gyógyászati alkalmazási igénypontokban nem lehet funkcionális kifejezéseket, így akciós mechanizmusokat használni, hacsak a leírás vagy az általános ismeretek szerint a bejelentés időpontjában nem állapítható meg világos összefüggés az igényelt hatásmechanizmus és a sajátos betegség között.

Közelebbről a Koreai Szellemtulajdon-védelmi Hivatal azt kifogásolta, hogy a tág mechanizmus-igénypontok indokolatlanul bővítenék az igénypont oltalmi körét olyan betegségeknek az igénypont oltalmi körébe foglalásával, amelyeket a bejelentés napja előtt még fel sem fedeztek. Ennek következtében a hivatal összefüggés megadását kívánja az igényelt hatásmechanizmus és a sajátos betegség között. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a betegségek konkrét neveit be kell iktatni az igénypont szövegébe.

Az MCW bejelentésének igénypontja hivatkozásokat tartalmazott konkrét betegségekre. A Koreai Szellemtulajdon-védelmi Hivatal, valamint az alsófokú bíróságok elutasították az igénypontot, azt állítva, hogy olyan betegségekre is vonatkozhat, amelyek az igénypontban nincsenek megemlítve.

A legfelsőbb bíróság elutasította ezt a merev álláspontot, és úgy vélte, hogy megengedhető a funkcionális szóhasználat is, ha az orvosi felhasználás a leírás vagy az általános ismeretek alapján világosan felismerhető. Ezért megállapította, hogy a „nitrogénoxid-túltermelésre” irányuló igénypont engedélyezhető, mert ez a kifejezés a szabadalmi leírás tanítása szerint a patológikus állapotok/betegségek széles körére vonatkozik, és a kiviteli példák azt mutatják, hogy a vérnyomásértékek normalizálhatók a nitrogénoxid-túltermelés csökkentésével.

Egyesült Arab Emírségek

A koreai *Dong-A* gyógyszergyártó cég 2006. augusztus 12-én kérelmet nyújtott be az 5. áruosztályban a ZYDENA védjegy lajstromozása iránt. A kérelmet 2007. szeptember 9-én publikálták.

Az *Al Khalij* gyógyszergyártó cég felszólalt a védjegy lajstromozása ellen, arra hivatkozva, hogy a lajstromoztatni kívánt védjegy megtévesztően hasonlít az azonos áruosztályban lajstromozott, saját ZIDONYL védjegyéhez, és így a fogyasztók azt a téves benyomást nyerhetik, hogy a két cég kapcsolatban áll egymással.

Számos meghallgatás után a védjegy hivatal a bejelentő javára döntött, megállapítva, hogy a védjegyek közötti hasonlóság nem elegendő ahhoz, hogy megtévesse a vásárlóközönséget.

Egyesült Királyság

Az Egyesült Királyság Szellemitulajdon-védelmi Hivatala (UK Intellectual Property Office, UKIPO) a „zöld” vagy környezetvédő találmányokkal kapcsolatban „zöld csatornát” (Green Channel) vezetett be. Ennek az új intézkedésnek az a célja, hogy az angol szabadalmi rendszerben lehetővé tegye a környezetvédelmi szempontból előnyös találmányok kedvező elbírálását. Az intézkedés részét képezi az angol kormány klímaváltozást ellensúlyozó rendszabályainak.

A „zöld csatornába” való belépés viszonylag egyszerű eljárás, és csupán azt kívánja, hogy a bejelentő kérelmet nyújtson be az UKIPO-nak, amelyben elfogadhatóan állítja, hogy a találmány valamilyen környezetvédelmi előnyt mutat. Az engedélyezéshez nincs szükség semmiféle külön díj fizetésére.

A zöld csatornában a szabadalmi bejelentés gyorsított elbírálás alá kerül, ha a bejelentő gyorsított kutatást, gyorsított kutatást és vizsgálatot, korai publikációt vagy gyorsított vizsgálatot kér. A gyorsított vizsgálattal kezelt szabadalmi bejelentésre 18-24 hónap alatt lehet szabadalmat kapni a szokásos 3-4 év helyett.

A zöld csatorna hozzáférhető minden angol szabadalmi bejelentés esetén, ideértve azokat is, amelyek már függőben vannak. A zöld csatorna tehát hasznos további utat nyújt a meglévő szabadalmi bejelentések vizsgálatának meggyorsításához. Egyébként gyorsított vizsgálatot csak azon az alapon lehet kérni, hogy a bejelentőt bitorlás veszélye fenyegeti, vagy a szabadalom gyorsított megadására beruházás biztosításához van szükség.

Elsőfokú Európai Bíróság

A) A *Colgate-Palmolive Co.* (Colgate) a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalnál kérelmet nyújtott be a *VISIBLE WHITE* védjegy lajstromozása iránt a 3. áruosztályban fogkrémekre és szájvizekre. A bejelentés ellen felszólalt a *CMS Hasche Sigle* azon az alapon, hogy a védjegy nem disztinktív, mert deskriptív a védett árukra nézve.

Az ügy végül az Elsőfokú Európai Bírósághoz (Court of First Instance, CFI) jutott, ahol a Colgate azzal érvelt, hogy védjegye általánosan használt szavak önkényes és fantáziadús egymás mellé helyezése, amiről nem lehet azt mondani, hogy burkolt utalás az árukra.

A CFI elutasította a fellebbezést arra hivatkozva, hogy az angolul beszélő fogyasztók, akik a lényeges vásárlóközönség egy részét képezik, képesek lennének közvetlen és sajátos asszociációt képezni a védjegy és a termékek között, és az a kívánt hatás vezetné őket, amelynek a termékekkel való elérését feltételezik.

B) A *JTEKT Corp.* közösségi védjegybejelentést nyújtott be az IFS védjegy lajstromozása iránt a járművekre és azok alkatrészeire vonatkozó 12. áruosztályban. Az elővizsgáló azon a véleményen volt, hogy a lajstromoztatni kívánt védjegy betűszó, és áruk jellemzésére szolgál, vagyis deskriptív.

Az elutasítás ellen a bejelentő az Első Fellebbezési Tanácsnál nyújtott be fellebbezést, eredmény nélkül. Ezután a CFI-hez fellebbezett, és azzal érvelt, hogy a vásárlóközönség képes lenne különbséget tenni a hasonló termékeket árusító cégek termékei között.

A CFI azon a véleményen volt, hogy a tanács nem tudott megállapítani közvetlen kapcsolatot a védjegy és a termék között, és ezért helytelenül állapította meg, hogy a védjegy deskriptív. Ezért a deskriptív jelleg bizonyításának terhe a védjegy hivatalon nyugszik.

Európai Bíróság

A 9., 16., 35., 36., 38. és 42. áruosztályban lajstromozott NASDAQ közösségi védjegy tulajdonosa, a *Nasdaq Stock Market* (Nasdaq) a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalnál felszólalt az *Antartica Srl* által a 9., 12., 14., 25. és 28. áruosztályban lajstromoztatni kívánt ábrás védjegy ellen azon az alapon, hogy az utóbbi védjegy használata tisztességtelen előny szerzését eredményezné a NASDAQ védjegy hírnevéből.

A Belső Piaci Harmonizációs Hivatal Felszólalási Osztálya elutasította a felszólalást, de a Felszólalási Tanács helyt adott annak, megállapítva, hogy a NASDAQ védjegy hírneve megalapozott volt, és ennek következtében valószínűsíthető, hogy a lajstromoztatni kívánt védjegy a Nasdaqnak kárt okozna. A CFI megerősítette a tanács döntését.

Ezt követően az *Antartica* az Európai Bírósághoz (European Court of Justice, ECJ) fordult. Itt azzal érvelt, hogy a Nasdaq nem bizonyította védjegyének a Közösségen belüli használatát, mert a védjeggyel védett szolgáltatásokat ingyen nyújtotta. További érve volt, hogy védjegyének lajstromoztatására azért is jogosult, mert a védjegy a „Nuovi Articoli Sportivi Di Alta Qualità” (magas minőségű új sportcikk) szavak rövidítése.

Az ECJ nem fogadta el ezeket az érveket, és megerősítette a védjegybejelentés elutasítását.

Európai Szabadalmi Hivatal

Az Európai Szabadalmi Hivatalnál 2008-ban 146 600 szabadalmi bejelentést nyújtottak be, ami az előző évhez viszonyítva 3,6%-os növekedésnek felel meg.

A legtöbb bejelentés az Amerikai Egyesült Államokból érkezett. A második helyet a német, a harmadikat a japán bejelentők foglalják el.

Észtország

Észtország 2009. május 14-én ratifikálta a Szingapúri Védjegyjogi Egyezményt. Így ez a nemzetközi egyezmény Észtországban 2009. augusztus 14-én lépett hatályba.

Franciaország

A francia szellemitulajdon-védelmi törvény L613-2 szakasza – amely megfelel az Európai Szabadalmi Egyezmény 69. szakaszának – szerint „egy szabadalom oltalmi körét az igénypontok kifejezései határozzák meg. Mindazonáltal a leírást és a rajzokat kell használni az igénypontok értelmezésére.”

A francia bíróságok szerint a szabadalmi igénypontokat nem szó szerint, hanem a leírás és a rajzok fényében kell értelmezni. Ezt megerősítette a Legfelsőbb Bíróság egy újabb döntése az *Applimo SA v. Atlantic SA*-ügyben. A bíróságok azonban azt is megállapították, hogy bár a leírást kell használni az igénypontok oltalmi körének pontos meghatározására amikor a szövegezés nem egyértelmű, az ilyen értelmezéskor nem lehet hozzáadni olyan elemet vagy vonást, amelyet a leírásban vagy az igénypontban eredetileg nem nyilvánítottak ki.

A rajzokat fel lehet használni a leírás kiegészítésére, de a rajz nem helyettesítheti a leírást, kivéve azt az esetet, amikor a találmány alakja vagy elrendezése nem írható le szavakkal, és a leírás kimondottan megállapítja, hogy az ilyen alakot vagy elrendezést a rajz mutatja be.

A francia törvény szerint akkor is fennforoghat bitorlás, ha a bitorlónak vélt termék rendelkezik az igénypont összes lényeges jellemzőjével, jóllehet nincs szó szó szerinti bitorlásról.

A bíróságok kifejlesztettek egy liberális, a szabadalmasok számára kedvező ekvivalenciaelméletet. Ez az elmélet azon az elven alapszik, hogy egy olyan „eszköz”, amelynek szerkezete nem szó szerint felel meg a szabadalmi igénypontoknak, ekvivalens, ha ugyanaz a funkciója, mint az igényponti eszköznek, és hasonló eredményekhez vezet. Így Franciaországban a bitorlásnak ekvivalencia alapján történő megfontolásakor a probléma a funkció és az eredmény meghatározásában áll.

A francia ekvivalencián szerint azt kell eldönteni, hogy a bitorlónak vélt termék az igénypont szerinti eszközökkel ekvivalens eszközöket vagy vonásokat használ-e. A bíróságok az eszközöket

- alakjuk vagy szerkezetük;
- műszaki funkciójuk; és
- az általuk elért műszaki hatás

alapján ítélik meg.

Két eszközt akkor tekintenek ekvivalensnek, ha – eltérő alakjuk vagy szerkezetük ellenére – lényegileg hasonló funkciót töltenek be ahhoz, hogy azonos jellegű vagy fokú műszaki eredményt adjanak.

Amikor egy szabadalom szerinti találmány általános eszköz valamilyen műszaki eredmény eléréséhez, a szabadalmat általában tágabban értelmezik. Az ekvivalencián azonban csak akkor alkalmazható, amikor az eszköz funkciója, amely hiányzik az alperes termékéből, új. Ha a funkció nem új, a bíróság rendszerint a szabadalmi leírásban ismertetett eszköz sajátos alakjára vagy szerkezetére korlátozza a szabadalom oltalmi körét, és azt nem terjeszti ki olyan módon, hogy azonos, nem új funkciót végző ekvivalens eszközöket is fedjen. Ezért fontos szempont egy eszköz funkciója (amely szó szerinti értelemben hiányzik a bitorlónak vélt termékből) és újdonsága.

A Párizsi Fellebbezési Bíróság egy újabb döntése az *Action Developpement v. Sofadi-Tiaso*-ügyben bitorlást állapított meg, mert az alperes készülékének azonos volt a funkciója, és azonos esztétikai eredményhez vezetett.

Az ekvivalencia fennforgását a bitorlás időpontjában kell vizsgálni, vagyis akkor is fennforoghat bitorlás, ha a bitorló olyan eszközöket használ, amelyek a szabadalmi bejelentés benyújtásának napján még nem léteztek. Nem bír jelentőséggel az a körülmény, hogy a bitorlónak vélt termékben használt ekvivalens eszköz kézenfekvő-e. Egy bitorló akkor sem mentesül a bitorlás vádjá alól, ha szabadalmazható javítást alkalmaz, de továbbra is az igénypont által védett jellemzőket használja.

Hollandia

A holland We nevű ruhakereskedő sikertelenül próbálta meggátolni, hogy a közismert ELLE divatmagazin kiadója, az Hachette cég az ELLE nevet használja hollandiai ruharaktáraiban. Ilyen irányú döntését az Amszterdami Fellebbezési Bíróság 2009. január 27-én hozta meg.

E döntés ellen We nem csupán a saját nevére vonatkozó védjegyjoga alapján nyújtott be fellebbezést, hanem a HE, SHE és YOU nevekre vonatkozó jogai alapján is, mert 1999 előtt ezeket a neveket is használta üzleteiben, és azt állította, hogy megtévesztés veszélye áll fenn annak következtében, hogy a szintén személyes névmás „elle” [francia jelentése: ő (nőnemben)] szót a we, he, she és you névmás „divatosabb változatának” lehet tekinteni. Ezért We attól tartott, hogy a vásárlóközönség azt gondolhatja, hogy az ELLE boltjai valamilyen kapcsolatban állnak az ő üzleteivel.

A bíróság elutasította We érvelését, kijelentve: nem hiszi, hogy a közönség ilyen jellegű nyelvi társítást végezne, minthogy az ELLE név a divatvilágban jól megalapozott volt saját különálló azonossággal; ennek következtében nem forgott fenn a megtévesztés veszélye. Ezért az Hachette-nek engedélyt adott arra, hogy üzletláncá tagjai használhassák az ELLE nevet.

Hongkong

A Hongkongi Védjegyhivatal elnöke elutasította a NAKED (= meztelen) védjegynek a 10. áruosztályban való lajstromozására irányuló kérelmet, mert – rugalmas képzelőerőről téve tanúbizonyságot – a lajstromoztatni kívánt szó jelentését a kondom jellemző tulajdonságának tekintette, feltételezve, hogy a használatában részt vevő mindkét fél számára a meztelenség érzetét kelti. Így a lajstromoztatni kívánt védjegyet a védjegy törvény 11(1)(c) szakasza alapján a lajstromozásból kizártnak minősítette. Az elnök emellett a védjegy törvény 11(1)(b) szakasza alapján sem tekintette lajstromozhatónak az oltalmazni kívánt szót, mert az önmagában nem volt kellő mértékben disztinktív.

A bejelentő a negatív döntés ellen a felsőbb bírósághoz (High Court) nyújtott be fellebbezést. Ez döntését a következő irányelvek alapján magyarázta.

- a) Egy ténybeli és tárgyilagos összefüggés egy szó és egy termék vagy a termék egy tulajdonsága között a szó kereskedelmi használatát kereskedelmi megjelöléssé teszi, és így az nem lajstromozható. Ennek az ellenkezője is igaz azonban, mert ha a szó és a termék közötti viszony fantáziadús és szubjektív, megkülönböztető jelleg keletkezik, ami kedvezően befolyásolja a lajstromozhatóságot. Más szavakkal: közönséges tények lajstromozhatatlanok lehetnek, de a magánálmodok nem.
- b) Fontos a szó azonnali észlelése. Egy rendes, határozott és gyakorlatias kifejezést a fogyasztó valószínűleg úgy értelmezné, hogy az olyan tulajdonságot jelöl, amely a kifejezést védjegyként lajstromozhatatlanná teszi. Azonban éppen az ellenkező hatás állapítható meg, amikor nehéz – vagy lehetetlen – bármilyen összefüggést megállapítani az áruk és a megjelölt tulajdonság között. Ilyen esetben a lajstromozást csak igen gyenge okok alapján lehetne elutasítani.

A felsőbb bíróság a fenti tények alapján úgy találta, hogy a „naked” szó nem írja le közvetlenül a kondomok egy tulajdonságát, és ennek következtében nem esik a védjegy törvény 11(1)(c) szakaszának tilalma alá. A döntés ezt így indokolta:

- a) A „naked” szó „bevonatot vagy takaró nélkülit” jelent. A kondom kétségtelenül a bevonat egy formája, és ez az alapvető oka a használatának. Ezért nyilvánvalóan ellentmondásos a kondom által létrehozott bevonat formáját meztelennek minősíteni.
- b) A kondom tulajdonságaként a „naked” szót használni nyilvánvalóan önkéntes vagy szubjektív a különböző személyek eltérő képzeletében. Ezért nincs valódi kapcsolat a „naked” szó és a kondom tulajdonságai között.

Így bármilyen legyen is a kérelmező által a naked kifejezésnek tulajdonított értékelés, ezt a szót rendes körülmények között nem lehet egy kondomkészítő vállalkozás általános jellemzőjének tekinteni. Ezért a naked szó képes megkülönböztető jelleget hordozni, és ennek következtében nem esik a védjegy törvény 11(1)(b) szakaszának tiltó rendelkezése alá sem.

A fentieknek megfelelően a felsőbb bíróság 2008 novemberében elrendelte a NAKED védjegy lajstromozását.

Horvátország

Horvátországban 2009. március 17-én módosított szabadalmi törvény, védjegy-törvény, ipariminta-törvény, földrajziárjelző-törvény és a félvezetők topográfiájának oltalmára vonatkozó törvény lépett hatályba.

A legfontosabb változást a szabadalmi törvénynek a Londoni Egyezmény hatálybalépése miatti módosítása jelenti. Ennek megfelelően a megadott európai szabadalmak horvátországi érvényesítéséhez nem a teljes szabadalmi leírást, hanem csak az igénypontokat kell horvát nyelvre lefordítani.

A módosított védjegy-törvény szerint egy védjegybejelentést abszolút lajstromozásgátló okok miatt lehet elutasítani, ha a védjegy nem rendelkezik megkülönböztető jelleggel, vagy ha létezik egy korábban lajstromozott, hasonló földrajzi árjelző vagy eredetjelző.

A módosított védjegy-törvény és ipariminta-törvény már nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely lehetővé tette érdekelt felek számára, hogy meggátolják Horvátországban egy közösségi védjegy vagy minta használatát per indításával olyan esetekben, amikor egy védjegy/ipari mintát abszolút lajstromozásgátló okok miatt nem lehetett elutasítani.

Mindkét módosított törvény határidő-hosszabbítást tesz lehetővé annak érdekében, hogy a védjegy- vagy mintatulajdonosok jogait újra érvénybe lehessen helyezni, ha határidőt mulasztottak. A kérelmet az elmulasztott határidő tudomásra jutásától számított két hónapon belül kell benyújtani.

A módosított ipariminta-törvény a nemzetközi mintalajstromozás elutasítására adott válasz benyújtásának határidejét is meghosszabbítja, mégpedig az értesítés keltétől számított korábbi 60 nappal négy hónapra.

India

A) Az Indiai Szabadalmi, Védjegy- és Mintahivatal főigazgatója a szabadalmi bejelentések kezelésére vonatkozó új szabályozást tett közzé, amelynek főbb pontjait az alábbiakban ismertetjük.

A szabadalomtól folyó jog a bejelentés napjával kezdődik, de csak a szabadalom engedélyezése után gyakorolható. A bejelentést csak akkor publikálják a szabadalmi közlönyben, ha benyújtják a teljes leírást angol vagy hindi nyelven és a megfelelő pecséttel ellátott meghatalmazást.

Az elővizsgálati végzést elektronikus levélben adják ki, és azt nem kell a teljes leírásnak kísélnie. A jelentést csak olyan esetekben továbbítják postán, amikor a képviselő nem adja meg elektronikus címét. Amikor az elővizsgáló a leírás meghatározott helyén javítást kíván, csupán ezt a leírásoldalt kell továbbítani a képviselő számára.

Bár ezt hivatalosan nem említik, a szabadalmi hivatalból származó megbízható forrás szerint csupán egyetlen elővizsgálati végzést adnak ki, és ha a válasz benyújtása után az

elővizsgáló azon a véleményen van, hogy a bejelentő nem minden kifogást hárított el, de szóbeli tárgyalást kíván, e kérésnek helyt kell adnia. Korábban ilyen esetben egy újabb végzést adott ki.

B) 2008 novemberében az Indiai Szabványügyi Hivatal (Bureau of Indian Standard) a Delhi Felsőbíróságnál (Delhi High Court) kérelmet nyújtott be, hogy változtassák meg egy alsófokú bíróságnak azt a döntését, amelyben a Pepsi cég számára engedélyezte, hogy ivóvízet tartalmazó Aquafina palackjainak címkéjén egy hóval borított hegyet ábrázoljon.

A felsőbbíróság döntése szerint az ábrázolás azt sugallja, hogy a palackban levő ásványvizet olyan társaság gyártotta és forgalmazza, amelynek székhelye a hegynél van. Ez a vásárlóközönségben félrevezető benyomást kelthet. Ezért a bíróság elrendelte, hogy a Pepsi hat hónapon belül távolítsa el termékei címkéjéről a hóborította hegy képét.

Irán

Iránban 2009. március 10-én új iparjogvédelmi törvény lépett hatályba, amely lehetővé teszi ipari minták lajstromozását.

A minták oltalmi ideje a lajstromozástól számított öt év, amely két alkalommal további öt-öt évre meghosszabbítható.

A minta megújításával kapcsolatban díjfizetés ellenében hat hónap türelmi időt engedélyeznek.

Japán

A) A Japán Szabadalmi Hivatal és az Orosz Szellemitulajdon-védelmi Hivatal szabadalmi gyorsforgalmi megállapodást kötött, amelynek alapján lehetővé válik, hogy meggyorsítsák és egyszerűsítsék a szabadalmi eljárást. Ha ugyanis az egyik országban a közös bejelentésnek legalább az egyik igénypontját szabadalmazhatónak találják, ennek alapján a bejelentő a másik országban kérheti bejelentésének gyorsított vizsgálatát.

B) A japán szabadalmi törvény szerint a bejelentés vizsgálatát a bejelentés benyújtásától számított három éven belül kell kérni a vizsgálati díj egyidejű befizetésével. Ha a bejelentő elmulasztja az illeték befizetését, a hivatal rövid határidővel felszólítja e mulasztás pótlására. Ha a bejelentő ezt a határidőt is elmulasztja, a bejelentést visszavontnak tekintik.

A Japán Szabadalmi Hivatalnál (JSZH) egy 2009. április 1-jén hatályba lépett rendelkezés szerint külön illeték lerovása nélkül lehet kérni a vizsgálati illeték befizetésének egyéves halasztását. Ha a bejelentő a kérelem benyújtásának időpontjától számított egy éven belül elmulasztja a vizsgálati díj befizetését, a bejelentést megszüntnek tekintik.

Ez az illetékfizetési kedvezmény, amelyet a JSZH a nehéz gazdasági helyzetre tekintettel vezetett be, 2011. március 31-ig lesz hatályban.

Kína

A) Az Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle 2009. februári számában közölt „Külföldi hírek az iparjogvédelem területéről” című cikk Egyesült Királyságra vonatkozó részének A) pontjában ismertettük az angol Fellebbezési Bíróság (UK Court of Appeal) döntését, amely az *Actavis v. Merck*-ügyben szabadalmazhatónak minősítette egy második indikációs találmány kapcsán egy gyógyszer sajátos adagolási módját.

A *Merck v. the Patent Re-Examination Board*-ügyben a Pekingi Felsőbb Népbíróság 2008. október 23-án hozott döntése a megfelelő kínai szabadalom érvényességével foglalkozott, és megállapította, hogy a gyógyszeradagolásra vonatkozó igénypont új ugyan, azonban nem elégíti ki a feltalálói tevékenységgel kapcsolatos követelményt.

Az ügy alapját képező kínai Merck-szabadalom foltos kopaszságnak a finaszterid gyógyszerrel való kezelésére vonatkozott. Az első főigénypont szövege a következő volt:

1. Finszterid alkalmazása humán androgén kopaszság kezelésére szolgáló orális gyógyszer gyártására, ahol a gyógyszer 0,05–3,0 milligramm mennyiségben tartalmaz finaszteridet.”

Az igénypont tehát lényegileg svájci típusú. Az androgén alopecia a foltos kopaszságnak egy alakja, amely egyaránt előfordul férfiaknál és nőknél. A finaszterid egy 5-reduktáz-2-inhibitor. Hatásmechanizmusa a foltos kopaszság kezelésekor azon alapszik, hogy gátol egy olyan enzimet, amely DHT-hormont termel; e hormonnál feltételezik, hogy felelős a kezelt állapot kialakulásáért.

A finaszteridet eredetileg prosztatatarák kezelésére fejlesztették ki. A bejelentés elsőbbségének időpontjában a Merck a gyógyszert 5 mg dózisban forgalmazta prosztatatanagyobbodás csökkentésére. Emellett egy korábbi Merck-szabadalom leírása kinyilvánította, hogy a gyógyszer hasznos androgén kopaszság kezelésére, de nagyobb dózisban.

A vitatott szabadalom tehát olyan második gyógyászati alkalmazásra vonatkozott, amely már önmagában ismert volt. A tárgyalt igénypontnak két megkülönböztető jellemzője volt, mégpedig (i) az adagolás és (ii) az orális adagolási forma.

A hatályos kínai szabadalmi törvény 25. szakasza kizárja a szabadalmazható találmányok köréből a diagnosztikai módszereket és a betegségek kezelését. Ez a kizárás megfelel az 1973. évi Európai Szabadalmi Egyezmény 52(4) szakaszában, illetve a 2000. évi módosított egyezmény 53(c) szakaszában foglaltaknak.

Kínában kétkamarás szabadalmi rendszer működik, ahol a megsemmisítési ügyeket először az Állami Szellemitulajdon-védelmi Hivatal Szabadalmi Felülvizsgálati Tanácsa (SZFT) bírálja el. E tanács döntéseit kétszer lehet megfellebbezni: először a Pekingi 1. sz. Közbenső Népbíróságnál, majd ezt követően a Pekingi Felsőbb Népbíróságnál. Az utóbbi bíróság a legfelsőbb fok szabadalmak érvényességének meghatározásánál, és döntése végleges.

A kínai bíróságok régóta elismerik második vagy további gyógyászati alkalmazásra vonatkozó, svájci típusú igénypontok érvényességét. A hivatal vizsgálati irányelvei szerint „... nem ellenkezik a szabadalmi törvény 25.1(3) szakaszával az alábbi szövegű igénypont: ... 'X

vegyület alkalmazása Y betegség vagy hasonló kezelésére szolgáló gyógyszer előállítására”.

A jelen ügy kapcsán azt kellett eldönteni, hogy az adagolási jellemzők alkalmasak-e az igénypont újdonságának biztosítására.

Henan Topfond, egy bejegyzett kínai gyógyszergyártó cég kétségbe vonta a Merck szabadalmának az újdonságát, valamint a kidolgozásához szükséges feltalálói tevékenységet.

Az SZFT megállapította, hogy egy termék vagy alkalmazási igénypont gyógyszeradagolásra vonatkozó jellemzőit nem kell figyelembe venni az újdonság meghatározásakor. Másrészről az orális adagolási alak előírása korlátozza a gyógyszer benső tulajdonságait. (Feltéhetőleg ezzel az orális adagoláshoz megfelelő segédanyagok és hordozók kiválasztására utaltak.) Így az igénypont újdonságát az orális adagolás alapján, de nem az új dózis alapján ismerte el. Mindazonáltal azon a véleményen volt, hogy egy orális adagolási forma kifejlesztése nélküli a feltalálói tevékenységet, és ezért a szabadalom érvénytelen.

Az SZFT döntését a Közbenső Népbíróság 2008. március 9-i döntésében jóváhagyta. Ez a bíróság valójában tovább ment, és megállapította, hogy alkalmazási igénypontok esetén adagolási jellemzők engedélyezése befolyásolná az orvos szabadságát a kezelés legmegfelelőbb módjának meghatározásában, ami ellenkezik a közérdekkel, valamint a szabadalmitörvényhozók szándékával.

A Merck a Közbenső Bíróság döntése ellen a Pekingi Felsőbb Népbírósághoz (PFN) fellebbezett. Azzal érvelt, hogy az alsófokú bíróság helytelenül járt el, amikor nem vette figyelembe az adagolás megkülönböztető jellemzőjét. A Merck szerint mind ez a jellemző, mind az orális adagolási alak feltalálói tevékenységen alapult. Minthogy a szabadalmazott gyógyszer a tulajdonságok olyan egyensúlyát képviselte, amely a mellékhatások minimálisra csökkentését eredményezte, és jelentős javuláshoz vezetett a technika állásához képest, ezért a szabadalom tárgya nemcsak új volt, hanem feltalálói tevékenységen is alapult.

A PFN 2008. október 23-án hozott döntése mellőzte az alkalmazási és eljárási igénypontok természetével kapcsolatos különböző elméleti kérdések fejtegetéseit, és az adagolási vonások szabadalmazhatóságával kapcsolatos alapkérdés üdítően egyszerű megközelítését alkalmazta. Az újdonság kérdésében megváltoztatta a közbenső bíróság ítéletét, de a feltalálói tevékenységgel kapcsolatos döntést jóváhagyta.

A PFN szerint az igénypontot szabadalmazhatóként kell kezelni, mert az nem vonatkozik kizárt tárgyra, és az orvos tevékenységének szabadságát sem korlátozza. A gyógyszer adagolásakor az orvos tevékenysége csupán egy megadott betegség kezelésére vonatkozik, vagyis nem függ össze a felhasznált gyógyszer gyógyászati tulajdonságaival, sem pedig annak anyagi jellemzőivel. A bíróság nézete szerint az orvos nem maga állítja elő a gyógyszert, ezért nem is bitorolja a szabadalmat.

A fentiek miatt a PFN nem értett egyet a közbenső bíróság érvelésével, és így azt állapította meg, hogy ezeket a jellemzőket a szokásos úton olyan műszaki vonásokként kell kezelni, amelyek újdonságot és feltalálói tevékenységet tudnak kölcsönözni egy svájci típusú szabadalmi igénypontnak.

Mindezek ellenére a Merck elveszítette szabadalmát. A PFN ugyanis azt állapította meg, hogy az új adagolás nélkülözi a feltalálói tevékenységet, mert a termék rutin formulázási munkán alapszik, amely nem kíván kreatív tevékenységet. Fenntartotta továbbá az alsófokú bíróságnak azt a döntését, hogy egy orális adagolási forma kifejlesztése a finaszterid esetében hasonló okból nem igényelt feltalálói tevékenységet.

A PFN megállapította, hogy egy új adagolási forma esetén a feltalálói tevékenység igényléséhez egy szabadalmasnak nem várt műszaki hatást kellene bizonyítania.

Ez a döntés hátrányos az originátor gyógyszerkészítőkre nézve. A bíróság azonban egyértelmű szabályt fektetett le, amely csupán olyan helyzetekre érvényes, amikor az adagolási alak csak szokásos formulázási munka eredménye. Azt is meg kell említeni, hogy a bíróságot nyilvánvalóan befolyásolta az a tény, hogy a maximális dózis az igényelt tartományon (3 mg) belül csak kismértékben különbözött a korábban már ismert minimális (5 mg) dózistól.

B) A legfelsőbb bíróság 2008. december 25-én végső döntést hozott a *Falmer Investments* által birtokolt mintaszabadalmak érvényességével kapcsolatban.

A Falmer ugyanarra a termékre két alkalommal két hasonló mintabejelentést nyújtott be, és ennek megfelelően mintaszabadalmakat kapott. A *Xinda Társaság* (Xinda) a Szabadalmi Felülvizsgálati Tanácsnál megsemmisítési keresetet nyújtott be arra hivatkozva, hogy ugyanarra a mintára két szabadalmat adtak.

A felülvizsgálati tanács úgy döntött, hogy az „ugyanaz a minta” kifejezést azonos vagy hasonló mintaként kell értelmezni, és hogy a szóban forgó többszörös mintaszabadalmat meg kell semmisíteni.

A Falmer a Pekingi Felsőbírósághoz nyújtott be fellebbezést. Ennek döntése szerint amikor ugyanaz a bejelentő ugyanazon a napon két vagy több hasonló mintabejelentést nyújt be, az „ugyanazok a minták” kifejezést azonos mintákként kell értelmezni, és azok nem foglalnak magukban hasonló mintákat. Ezért a felsőbb bíróság közvetlenül úgy ítélkezett, hogy az azonos napon benyújtott mintaszabadalmak érvényesek.

A felülvizsgálati tanács és a Xinda jogorvoslatot kért a legfelsőbb bíróságtól. A legfelsőbb bíróság nyilvános tárgyalás után fenntartotta a felülvizsgálati tanács döntését, amely a mintákat megsemmisítette.

A legfelsőbb bíróság megállapította, hogy – miként a szabadalmi törvény végrehajtási utasításának 13(1) szakasza előírja – függetlenül attól, hogy a minták azonosak vagy hasonlóak, és hogy azokat ugyanannak a bejelentőnek vagy több bejelentőnek engedélyezik, egy találmányra csupán egyetlen szabadalmi jog adható. Emellett a legfelsőbb bíróság elítélte a Pekingi Felsőbíróságnak azt a ténykedését, hogy közvetlenül ítélkezett szabadalmi jogok érvényességéről.

Líbia

A Líbiai Védjegy hivatal enyhítette a benyújtott dokumentumok hitelesítésével kapcsolatos követelményeket. Korábban a külföldi líbiai konzulátus által hitelesített iratokat a külügyminisztériumnak is kellett hitelesítenie. Ezt a követelményt eltörölték. A külföldön készített fordítások hitelesítésére sincs többé szükség.

Malajzia

A Kuala Lumpur-i Felsőbíróság (High Court) 2006 szeptemberében úgy döntött, hogy a *McDonald's Fast-Food Company* (McDonald's) kizárólagos joggal rendelkezik a „Mc-” előtag használatára. Ezért elrendelte, hogy a *McCurry Restaurant* (McCurry) szüntesse meg ennek az előtagnak a használatát kereskedelmi neve részeként, és a McDonald's számára költségtérítést is megítélt. A McCurry a Malajziai Fellebbezési Bírósághoz (Malaysia Court of Appeal, MCA) nyújtott be fellebbezést.

2009. április 29-én az MCA megváltoztatta a felsőbbíróság döntését, megállapítva, hogy a McCurry nem tévesztette meg a közönséget amikor „Restoran McCurry” névvel folytatott üzleti tevékenységet. A bíróság a két fél üzletmenetében a következő megkülönböztető jellemzőkre mutatott rá.

- A McDonald's logója a McDonald's szóval a háttérben arany ívet képező megkülönböztető M betűből áll, míg a McCurry cégtábláján fehér és szürke betűkből a „Restoran McCurry” felirat látható vörös háttérben, mellette egy csirke rajzával és a „Malaysian Chicken Curry” felirattal.
- A McDonald's által árusított ételeken fel van tüntetve az „Mc-” előtag, a McCurry által kiszolgált ételeken azonban nincs.
- McCurry csupán indiai ételeket árusít, míg McDonald's gyorsételeket szolgáltat.
- A McCurry vendégeinek többsége felnőtt és idősebb polgár, míg a McDonald's fogyasztói főleg gyermekek.

Az MCA úgy látta, hogy a felsőbbíróság figyelmen kívül hagyta ezeket a lényeges tényeket, amikor a McDonald's javára döntött, ami komoly hiba volt, és jogi tévedéshez vezetett. Az MCA szerint a McCurry cégtábláját látva a fogyasztók nem vonnák le azt a helytelen következtetést, hogy a McDonald's társult a McCurryvel.

Az MCA azt is megállapította, hogy a felsőbbíróság tévesen vont le azt a következtetést, hogy McDonald's kizárólagos joggal használhatja az „Mc-” előtagot üzletvitelében.

Németország

A *Deutsche Post AG* (DP) tulajdonosa a POST szóvédjegynek, amelyet többek között levelek és csomagok szállítására és kézbesítésére lajstromoztatott. Ezenkívül tulajdonosa a POST megjelölésű különböző szó- és ábrás védjegyeknek is.

A DP több versenytársát beperelte, mert azok a „Post” megjelölést használták kereskedelmi nevük részeként és kézbesítő szolgáltatásokra (DIE NEUE POST, CITY POST). A körzeti bíróság és a Kölni Fellebbezési Bíróság elutasította a DP keresetét arra hivatkozva, hogy nem áll fenn a megtévesztés veszélye a POST és a CITY POST megjelölés között. Ezzel szemben a Naumburgi Körzeti Bíróság és a fellebbezési bíróság is azt állapította meg, hogy fennáll a megtévesztés valószínűsége a POST és a DIE NEUE POST megjelölés között.

A Szövetségi Legfelsőbb Bíróság (SZLB) megerősítette a Kölni Fellebbezési Bíróság döntését, de felülbírálta a Naumburgi Fellebbezési Bíróságét, azzal érvelve, hogy a POST megjelölésnek az alperes általi használatát lehetővé teszi a védjegy törvény 23(2) szakasza.

Az SZLB azonban nem döntött abban a kérdésben, hogy fennáll-e az összetévesztés valószínűsége a POST és a DIE NEUE POST megjelölések között. A védjegy törvény 23(2) szakasza szerint harmadik felek használhatnak egy védjegyet szolgáltatásuk tényleges jellegének meghatározására, kivéve, ha ez a használat erkölcsstelen. Figyelembe véve, hogy az Európai Unió és Németország is – legalább formailag – liberalizálta a kézbesítési szektort, az ilyen területen működő új társaságok megfelelő érdekekkel rendelkeznek a POST megjelölés használatában. Így ha az új versenytársak felhagynak a DP által használt egyéb jelek – például a postakürt vagy a sárga szín – használatával, jogosultak a POST megjelölés használatára.

Omán

Az ománi kormány 2008. december 4-én letétbe helyezte az ipari minták lajstromozására vonatkozó Hágai Megállapodáshoz való csatlakozás okmányát. Ennek megfelelően a nemzetközi egyezmény Ománra nézve 2009. március 4-én vált hatályossá.

Oroszország

Oroszország 2009. május 12-én letétbe helyezte a Szabadalomjogi Egyezményhez való csatlakozás okmányát. Ennek megfelelően ez Oroszországban 2009. augusztus 12-én lépett hatályba.

Svájc

A Szövetségi Legfelsőbb Bíróság (SZLB) egy újabb döntése első ízben foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy egy olyan hangvédjegy, amely nem tartalmaz verbális elemeket, részesülhet-e védjegyoltalomban.

A svájci védjegy törvény 1993 óta engedélyezi hangvédjegyek lajstromozását. Az eltelt idő alatt a védjegy hivatal elfogadott különböző hangvédjegyeket anélkül, hogy kívánta volna a megszerzett megkülönböztetőképeség bizonyítását. 2005-ben a hivatal általában megváltoztatta vizsgálati irányelveit a nem hagyományos védjegyekkel kapcsolatban. Olyan hangvédjegyek vonatkozásában, amelyek nem tartalmazzak verbális elemet, a hivatal azt az álláspontot foglalta el, hogy az ilyen védjegyek inherensen sohasem disztinktívek, és ezért a védjegy tulajdonosnak bizonyítania kell, hogy a hangvédjegy használat útján megkülönböztetőképeségre tett szert.

Ennek a korlátozó állásfoglalásnak az alapján a hivatal megtagadta az oltalmat egy olyan hangvédjegytől, amely egy héthangú dallamból állt, és amelyet csokoládétermékekkel kapcsolatban kívántak lajstromoztatni. A hivatal azzal érvelt, hogy ha a fogyasztók első ízben hallják a dallamot, azt nem kapcsolnák semmiféle sajátos vállalathoz, hanem azt hinnék, hogy a dallam egy zenei alkotás.

A bejelentő a Szövetségi Adminisztratív Bírósághoz (SZAB) nyújtott be fellebbezést. Az megállapította, hogy a hivatal megközelítése túlságosan korlátozó. A hangvédjegyeket ugyanis mint háromdimenziós védjegyeket kell kezelni, és ezért dallamok, ha szokatlan és jellegzetes vonásokat tartalmaznak, inherensen disztinktív jelek lehetnek. A kérdéses sajátos védjeggyel kapcsolatban az SZAB azon a véleményen volt, hogy dallama világos, hangnemi modulációk vagy feltűnő változások nélküli. Ennek megfelelően a védjegy nem elégíti ki a védjegy oltalomhoz szükséges követelményeket, mert a kérelmező nem tudott bizonyítani megszerzett megkülönböztetőképeséget.

A védjegybejelentő az SZLB-hez nyújtott be fellebbezést. Az SZLB megváltoztatta az alsófokú bíróság döntését. Elsősorban megállapította, hogy a hangjelek lehetnek védjegyek, és a védjegy hivatal korlátozó álláspontját tarthatatlannak minősítette. Megállapította, hogy a szóelemek nélküli hangjelek növekvő számát használják termékek megjelölésére különösen a rádióban és a televízióban. Kiemelte azt a tényt, hogy a védjegy törvény rendelkezései szerint egy védjegy használatát egy hirdetés részeként védjegyhasználatnak kell tekinteni, feltéve, hogy ez a használat a szokásos módon történik, például egy hirdetés kezdetén vagy végén.

Az SZLB megállapította továbbá, nem szükséges, hogy a fogyasztók felidézzék a dallamot, elegendő, ha képesek azt felismerni. Az ilyen hatású dallamok rendszerint rövidek, fülbemászók és könnyen megjegyezhetők, és különösen ez a helyzet akkor, ha a dallam egyszerű szerkezetű. Ennek megfelelően nincs szükség annak bizonyítására, hogy a dallam szokatlan vagy váratlan.

Az SZLB véleménye szerint helytelen eltérően kezelni a szóvédjegyeket és a hangvédjegyeket különösen akkor, ha az utóbbiak nem egyszerű jelek, vagyis ha a dallam nem egyetlen tónusból vagy akkordból áll. Ezért a hangvédjegyeket nem olyan háromdimenziós védjegyekként kell kezelni, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a termékhez. A hangvédjegyek csak akkor nélkülözik az inherens megkülönböztetőképeséget, ha leíró jelentésük van (ez

lenne a helyzet például amikor egy jól ismert karácsonyi dalt használnak karácsonyfa-díszítéssel kapcsolatos védjegyként), vagy egy jól ismert dal esetében. Az ilyen dallamokat nem lehetne áruk vagy szolgáltatások megjelöléseként használni. A vizsgált esetben a felsorolt kivételek egyike sem alkalmazható a lajstromoztatni kívánt dallamra. Ezért ez a védjegy megszerzett megkülönböztetőképeség bizonyítása nélkül is lajstromozható.

Szabadalmi Együtműködési Szerződés

A) 2009. július 1-jétől kezdve ha a bejelentő a PCT 19. és/vagy 34. szakasza alapján módosítja az igénypontokat, teljes igénypontosorozatot kell benyújtania. Korábban csak azokat az oldalakat kellett benyújtani, amelyek különböztek a korábban benyújtottaktól.

B) A PCT Munkacsoportja (PCT Working Group) 2009. május 4-től 8-ig tartotta második ülését. Ezen a PCT-rendszer fejlesztésével kapcsolatos különböző javaslatokat tárgyaltak meg, így többek között a Nemzetközi Iroda által kidolgozott olyan ügymenettervezetet, amely a jelenlegi keretek között lényegesen megjavítaná a PCT-rendszer használatát. Megtárgyalták továbbá a nemzetközi kutatás és elővizsgálat megjavítására szolgáló változtatásokat, amelyeket az Egyesült Államok, Japán és Dél-Korea javasolt.

Szerbia

A szerb parlament ratifikálta az ipari minták nemzetközi letétbehelyezésére vonatkozó Hágai Megállapodást, amely Szerbiában 2009. június 10-én lépett hatályba.

Szingapúr

A Szingapúr és az Amerikai Egyesült Államok közötti szabadalmi gyorsforgalmi egyezmény Szingapúrban 2009. február 2-án lépett hatályba. Ennek révén lehetővé válik, hogy gyorsabban és hatékonyabban lehessen szabadalmat kapni olyan bejelentés esetén, amelyet a másik országban is benyújtottak. Ha az egyik országban legalább egy igénypontot szabadalmazhatónak találtak, ennek alapján a bejelentő a másik országban kérheti bejelentésének gyorsított vizsgálatát.

Szlovákia

Szlovákia 2009. május 12-én letétbe helyezte az új növényfajták oltalmára vonatkozó nemzetközi egyezményhez való csatlakozás okmányát. Ennek megfelelően az egyezmény Szlovákiában 2009. június 12-én lépett hatályba.

Szudán

A védjegy hivatal elnökének 2009. július 1-jén hatályba lépett új rendelete szerint a meghatalmazásokat a szudáni konzullal is felül kell hitelesíttetni. Korábban egyszerűen aláírt meghatalmazásokat is elfogadtak.

Tajvan

A) A Tajvani Szellemitulajdon-védelmi Hivatal (TSZTH) 2007. július 19-én elutasított egy „Elektródaanyag nemvizes szekunder áramforráshoz” c. szabadalmi bejelentést, és a fellebbezést a gazdasági minisztérium fellebbezési bizottsága is elutasította. A bejelentő ezután fellebbezést nyújtott be a Tajpeji Felső Adminisztrációs Bíróságnál, amely azonban helyben hagyta az alsófokú döntéseket.

A bírósági döntés megállapította, hogy a szabadalmi törvény 37-1 és 37-4 szakasza szerint az érdemi vizsgálati kérelmet a bejelentés napjától számított három éven belül kell benyújtani, és minthogy a bejelentő ezt a határidőt elmulasztotta, a szóban forgó szabadalmi bejelentést visszavontnak kell tekinteni. A bejelentést ugyanis 2003. február 12-én nyújtották be, és ennek megfelelően az érdemi vizsgálati kérelmet 2006. február 12-ig kellett volna benyújtani. A bejelentő hivatkozott a szabadalmi törvény 17-1 szakaszára, amely szerint egy szabadalmi bejelentést el kell utasítani, „hacsak a késelemet a hivatal adminisztratív döntése előtt helyre nem hozzák”, és hangsúlyozta, hogy az érdemi vizsgálati kérelmet a hivatal döntése előtt nyújtotta be. A bíróság azonban megállapította, hogy az érdemi vizsgálati kérelem benyújtásának határideje – függetlenül a hivatali végzés kibocsátásától – a törvény 37-1 és 37-4 szakasza szerint megváltoztathatatlan, és így a kérdéses szabadalmi bejelentés megszűnése az említett határidő lejáratának napján vált hatályossá. Ezért a bíróság elutasította a bejelentő keresetét.

Thaiföld

Az amerikai *Universal City Studios Inc.* (Universal) vitába keveredett egy *Universal Picture (Thailand) Co., Ltd.* (UPT) nevű thaiföldi céggel és annak igazgatójával, mert azok az „Universal” szót használták társaságuk neve és védjegyük lényeges részeként. 2002-ben az UPT az üzletfejlesztő központtól kérelmezte, hogy cégneveként lajstromozzák a „Universal Pictures (Thailand) Co., Ltd.” szavakat abból a célból, hogy előállíthasson és forgalmazhasson CD-ket, VCD-ket, SVCD-ket, DVD-ket és hasonló árukat. A cég igazgatója, Mr. Katapitak kérelmet nyújtott be az UPT UNIVERSAL PICTURES (THAILAND) CO., LTD. védjegy lajstromozása iránt.

Amikor a Universal tudomást szerzett ezekről a tevékenységekről, 2003. július 31-én panaszt emelt az UPT és Mr. Katapitak ellen, mert azok az ő jól ismert kereskedelmi nevét, va-

lamint UNIVERSAL és UNIVERSAL PICTURES védjegyét használták. Panaszában a Universal kérte, hogy a bíróság rendelje el a következőket:

1. az UPT vonja vissza vagy változtassa meg cégnevét;
2. Mr. Katapitak vonja vissza a UNIVERSAL PICTURES (THAILAND) CO., LTD. védjegy lajstromozására vonatkozó kérelmét;
3. az UPT-t és Mr. Katapitak-ot tiltsák el a UNIVERSAL és a UNIVERSAL PICTURES védjegy (thai és angol írásmódú) használatától kereskedelmi tevékenységükben; és
4. az UPT-t és Katapitakot kötelezzék, hogy fizessen a Universalnak havonként 200 000 bath kártérítést a panasz benyújtásának napjától kezdve mindaddig, amíg mindkét alperes vissza nem vonja és meg nem változtatja nevét és védjegyét, és abba nem hagyja a Universal védjegyének és kereskedelmi nevének a bitorlását.

Az ügy megfontolásakor a Szellemitulajdon-védelmi Bíróság elutasította az UPT és a Mr. Katapitak által előadott legtöbb érvet. Az alperesek azt állították, hogy a „universal” (általános) és a „pictures” (képek) szó általánosan használatos az angol nyelvben, és azokat bárki használhatja. A bíróság elutasította ezt az érvelést, mert azon a véleményen volt, hogy az alperesek ezt a két szót együtt azért használták, hogy a közönségben azt a benyomást keltsék, hogy az UPT Thaiföldön kapcsolatban áll a Universallal. Az alperesek arra hivatkoztak továbbá, hogy a Universal Thaiföldön még nem lajstromozta a „Universal Pictures” cégnevet, és így nem jogosult azt kérni, hogy az UPT változtassa meg a nevét. A bíróság úgy vélte, hogy a lajstromozásnak ez a hiánya nem jelentette azt, hogy az UPT jogosult volt ezt a nevet használni. Emellett az UPT olyan szuper-VCD termékeket árusított, amelyek közül egyesek a Universal által gyártott mozidarabok voltak. Így arra lehet következtetni, hogy az UPT tisztában volt a Universal nevének létezésével. Ezért a Universalnak megalapozottabb joga volt a UNIVERSAL PICTURES névre, és joga volt arra, hogy az UPT-nek megtiltsa a UNIVERSAL PICTURES név cégnévkénti használatát.

Ezután a bíróság figyelmét a Universalnak arra a kérésére fordította, hogy Mr. Katapitak vonja vissza védjegybejelentését. A bíróság arról tájékoztatta a Universal, hogy a szellemitulajdon-védelmi hivatalnál joga van felszólalni a védjegybejelentés ellen. A védjegy-lajstromozás iránti kérelem benyújtása önmagában nem képezi a Universal jogainak a bitorlását. Ezért nem volt megalapozott az a kérelem, hogy Mr. Katapitak vonja vissza a védjegybejelentést (itt megjegyezzük, hogy a polgári pertől függetlenül a Universal felszólalt a védjegybejelentés ellen).

A kártérítéssel kapcsolatban a bíróság azt találta, hogy Universal nem bizonyította egyértelműen a havonkénti 200 000 bath kártérítés megalapozottságát. Ezért mindkét alperesnek havonta 5000 bath összeget kell fizetnie a panasz benyújtási napjától (2003. július 31.) kezdve, amíg az UPT meg nem szünteti a „universal pictures” szavak használatát nevének részeként. Minthogy a bíróság ezt a döntést 2008 decemberében hozta, a Universal számára megítélt teljes kártérítés összege 325 000 bath (9750 USD) volt. Emellett a bíróság elrendelte, hogy az alperesek fizessenek 2000 bath ügyvivői költséget.

Az alperesek a szellemitulajdon-védelmi bíróság döntése ellen a legfelsőbb bírósághoz nyújtottak be fellebbezést. Az helybenhagyta az alsófokú bíróságnak azt a döntését, hogy a Universal mint a kereskedelmi név és a védjegy tulajdonosa jogosult volt másokat eltiltani a UNIVERSAL PICTURES név és védjegy használatától, mert az megtévesztheti a közönséget, és lehetetlenné teszi az áruk és szolgáltatások tulajdonosának megállapítását. A legfelsőbb bíróság szerint azonban a Universalnak csupán arra volt joga, hogy kérje az UPT eltiltását a UNIVERSAL PICTURES név használatától, de arra nem volt joga, hogy az UPT-t kényszerítse nevének megváltoztatására. Ezért megváltoztatta az alsófokú bíróságnak azt a döntését, amely elrendelte a névváltoztatást. Ehelyett elrendelte, hogy az UPT szüntesse meg a UNIVERSAL PICTURES név használatát (mind thai, mind angol írásmóddal) nevének és védjegyének részeként.

Vietnam

A vietnami országgyűlés 2009. június 19-én elfogadta a szellemitulajdon-védelmi törvény módosítását. A módosított törvény, amelynek néhány fontosabb rendelkezését az alábbiakban foglaljuk össze, 2010. január 1-jén lép hatályba.

A növényekre vonatkozó rendelkezések az új törvény szerint nem csupán növényfajtákra és azok szaporítóanyagára, hanem a növények terméseire is vonatkoznak.

Az új törvény szerint egy szabadalmi bejelentés formai vizsgálatát a bejelentés napjától számított egy hónapon belül el kell végezni. Az érdemi vizsgálatot szabadalmak esetén a bejelentés publikálásától számított 18 hónapon belül, védjegybejelentések esetén a publikálástól számított kilenc hónapon belül, ipari minták esetén a bejelentés publikálásától számított hét hónapon belül, és földrajzi árujelzők esetén a publikálástól számított hat hónapon belül kell elvégezni.